

2 • Dec.
2019

ORIENTERING

UDGIVET AF SKOLE OG FORÆLDRE KØBENHAVN

Kirsten Birk Lassen: <i>Det nye år kommer helt af sig selv. Hvad vil vi med det? ...</i>	3
Noah Torp-Schimdt: <i>AULA – tips og tricks</i>	4
Rasmus Edelberg: <i>Det skolepolitiske landskab</i>	8
Malou Riddersborg: <i>Skolens narrativ skal understøtte familiernes narrativ om, hvordan de ser sig selv og deres børn</i>	10
Malou Riddersborg: <i>Den kommunikerede skole, den oplevede skole – ingenting, der kun får betydning i kraft af den ramme, du kigger igennem</i>	14
Ann Lübbers: <i>Skole-hjemsamtale fire gange om året styrker forældresamarbejdet</i>	20

Bladet Orientering udgives af Skole og Forældre København, der er en forening for de forældrevalgte medlemmer af skolebestyrelserne på folkeskolerne i København.

ANSVARSHAVENDE:

Kirsten Birk Lassen

REDAKTION:

Bestyrelsen Skole og Forældre København

HENVENDELSE:

sekretariat@skole-forældre-kbh.dk

Læs mere om Skole og Forældre København på www.skole-foraeldre-kbh.dk

FORSIDE

Foto: Malou Riddersborg.

LAYOUT:

Bestyrelsen

DET NYE ÅR KOMMER HELT AF SIG SELV. HVAD VIL VI MED DET?

AF KIRSTEN BIRK LASSEN, FORMAND SKOLE OG FORÆLDRE KØBENHAVN

Hvad arbejder man med, og hvad sætter man fokus på, når man er forælder i Skole og Forældre København, og når man ønsker at forbedre og understøtte de rammer, som ens barn hver dag er en del af, og som vores samfund tager form af?

Det er de spørgsmål, vi som bestyrelse stiller os selv hvert år, når vi på januarmødet sætter retning for, hvad vi vil med det kommende års arbejde. Det gør vi med afsæt i, hvad vi oplever er centralt i skolebestyrelsesarbejdet, hvad der sker i kommunen og hvad medlemmer fortæller os.

Nye emner at tage fat på

På årets generalforsamling i oktober var der mange gode input omkring, hvad der optager skolebestyrelserne. Blandt andet var der en efterspørgsel på, hvordan vi kan styrke skolebestyrelsernes mulighed for at føre tilsyn med økonomien, ved fx at kunne følge penge øremærket til inklusionstimer, have overblik over skolens økonomi når elevtallet varierer hen over året og have adgang til ordentlige data efter indførelsen af Quantum. Der var spørgsmål til, hvordan vi ser og anerkender de skoler, der laver et godt inklusionsarbejde. Bekymringen er, at man kan lave et supergodt inklusionsarbejde, som måske medfører et for skolen lavere karaktergennemsnit, hvilket så bliver det udslagsgivende for skolens overordnede performance. Skal vi have et balanceret fokus på både faglighed og på inklusion af alle børn, skal det understøttes af gode styringsværktøjer/ledelsesinformation, der måler begge dele. Der var spørgsmål til, hvordan vi styrker frivilligheden – både den vi selv er en del af gennem det bestyrelsesarbejde vi varetager, men også frivilligt arbejde i skolen, hvor pensionister eller andre med

ekstra tid på kontoen, understøtter børnenes trivsel på skolen.

Masser af gode input – nogle har tidligere været drøftet – både i bestyrelsen og med forvaltningen, men de støjer stadig i bestyrelsesarbejdet og er derfor godt at blive mindet om. Nogle af emnerne er allerede bragt videre til forvaltningen, og på vores januarmøde i bestyrelsen er de også med, som aktuelle emner vi drøfter videre.

Nye debatter hos nogen

Et emne som nogle skolebestyrelser i det kommende år vil være meget berørte af og andre formentlig slet ikke, vil være en ny skolestruktur. Børne- og Ungdomsudvalget har besluttet at igangsætte et analysearbejde omkring fire skoler (Skolen på Torveporten, Skolen på Levantkaj, Skolen i de gamle by og skolerne i Ørestaden). Skole og Forældre København er umiddelbart af den holdning, at det kan være godt at kigge med friske øjne på de skolestrukturer, der former vores lokale skoleliv. Byen ændrer sig hele tiden, og skolestrukturer der kan understøtte børns trivsel og læring kan se ud på mange forskellige måder. Det er super vigtigt, at de involverede skolebestyrelser tager del i det arbejde, og I skal vide at Skole og Forældre København også er involveret i dialogen og videndeler gerne.

Det vi holder fast i år for år

Der er også emner, der går igen fra år til år. Forældresamarbejdet er et altid tilbagevendende fokus, og vi har i Skole og Forældre København formuleret en 4-års strategi (2018-2022), som vi hvert år følger op på. Vi er i bestyrelsen også altid optaget af at understøtte skolebestyrelserne i arbejdet. Vi har forårs- og

efterårskurserne, som allerede nu er i støbeskeen, vi informerer og inspirerer på Facebook og på hjemmesiden, vi er i gang med at afdække om ikke Aula kan være den rette platform for en mere fokuseret vidensdeling, og vi har afsat midler som man kan søge, hvis man er to eller flere skolebestyrelser der går sammen om at uddanne sig. Vi vil så gerne, at skolebestyrelserne har det bedste afsæt for at gøre det så godt som muligt, og vi vil så gerne at I ved, at det er det vi gerne vil.

Så når vi fra bestyrelsen ringer til jer, og spørger om I kommer til vores arrangementer, så er det fordi vi gerne vil have alle med. Vi arbejder med et mål, om at vi som minimum skal have 80 % af vores skoler repræsenteret til vores arrangementer. Det gør vi, fordi alle skoler har brug for en stærk og velfungerende skolebestyrelse, og fordi det er sjovere at være i samlet flok.

Tak

Der skal lyde en stor tak til alle jer, der lægger frivillige kræfter i at berige jeres lokalområde og insisterer på at arbejde frem mod at skabe gode og stærke folkeskoler. Tit lægger I timerne i det usynlige, foran en computer, i en telefonsamtale eller i en mindre mødekreds. Nogle gange skal I træffe beslutninger, hvor de nemme løsninger er taget. Nogle gange reagerer omgivelserne på den vej I beslutter at skolen skal gå, og I står på mål for det. Jeg håber, at I gør det med god holdånd, at I gør det ved fælles hjælp, og I gør det med en skoleleder der vil jer og forstår, hvor vigtigt det er for en organisation at favne forældrenes stemmer og virkelyst.

Tak for i år. Jeg håber på et godt og lykkebringende nyt år til jer alle.

SÆT KRYDS I KALENDEREN – SKAL DU MED PÅ VORES FORÅRSKURSUS OG EFTERÅRSKURSUS?

Skole og Forældre København har planlagt forårskursus tirsdag den 3. marts 2020. og efterårskursus vil være den 25. - 26. september 2020.

Der følger mere information om temaer, sted og praktiske detaljer snarest, men nu er datoerne klar til at skrive ind i jeres kalendre. Følg med på Facebook og mail samt vores hjemmeside.

AULA – TIPS OG TRICKS

AF NOAH TORP-SMITH

SKOLE OG FORÆLDRE KØBENHAVN HAR DELTAGET I EN FØLGEGRUPPE OMKRING IMPLEMENTERINGEN AF AULA PÅ SKOLERNE I KØBENHAVNS KOMMUNE. EFTER EN (VELBEGRUNDET) FORSINKELSE AF PROJEKTET, KOM AULA ENDELIG FOR ALVOR PÅ VINGERNE I UGE 43. I DENNE ARTIKEL GIVES ET PAR TIPS, SOM VI HAR HAFT GAVN AF I DEN KORTE TID, VI HAR VÆRET PÅ.

Så kom det endelig til verden. Mange har talt om Aula i tiden op til, at platformen skulle gå i luften - flere nok med lidt nedtonede forventninger. Der var i forvejen en del kritik af det eksisterende system, og det skulle blive godt at få noget nyt. Men på den anden side, er det jo et offentligt IT-projekt, og vi ved jo alle sammen, hvordan det plejer at gå med dem.

Nu er Aula så kommet i luften, og for denne skribents vedkommende, synes jeg faktisk det er gået ganske fint. Der er børnesygdomme, javist, men den basale kommunikation fungerer, man kan se sine børns skemaer, og der kommer opslag om de vigtigste ting, nogle gange ved hjælp af ugeplanen. Sådan er det i hvert fald på vores skole.

Der er nogle ting, som er blevet forbedret i Aula i forhold til, hvordan det var før, og her vil vi benytte lejligheden til at beskrive dem.

Beskeder

Der er sket lidt i kommunikationen mellem lærere og forældre. En af de mere fremtrædende ændringer er, at kontaktbogen som fandtes i det gamle Intra er forsvundet. Nu skal al kommunikation foregå i beskeder. Det kan man synes om, hvad man vil, men der er sket nogle forbedringer i beskedsystemet, som er værd at bemærke.

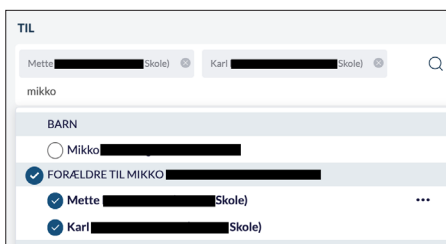
Når ens børn har gået nogle år i skole, og

man ikke kommer ind i klassen hver morgen og støder på de andre børns forældre, kan man nogle gange godt glemme navnene på forældrene til de børn, som ens eget barn måske ikke har legeaftaler med hver uge. Heldigvis er der hjælp at hente i Aula: hvis du vil skrive til Mikkos forældre, kan du bare skrive Mikkos navn, og så kan man vælge hans forældre.

Det er også nemt at skrive til alle forældre til børn i dit barns klasse, eller til alle forældre i skolebestyrelsen. Bare begynd at skrive navnet på klassen eller ”skolebestyrelse” i søgefeltet, så dukker der god hjælp op.

Galleri

Indtil videre har denne skribents barn kun været på en enkelt ekspedition ”ude i verden”, siden Aula blev indført, hvor der blev lavet et galleri. Men jeg lagde mærke til, at galleriet fungerer rigtig godt med hensyn til at få

 OPRET BESKED

TIL

skole

GRUPPER

SKOLEBESTYRELSEN 1920 (Husu

SKOLEBESTYRELSEN 1920

SKOLEBESTYRELSEN 1920

SKOLEBESTYRELSEN 1920

Aa 😊 ▶ 🔗

 OPRET BESKED

TIL

6v

GRUPPER

6V (Husum Skole)

6V (Forældre)

6V (Børn)

6V (Medarbejdere)

Aa 😊 ▶ 🔗

et overblik over billederne, klikke sig ind på hvert enkelt, og klikke frem og tilbage i galleriet. Det er en funktionalitet, der er blevet bedre. Der er også blevet mulighed for at "tagge" personer, og hvis man bruger det, så kan man se alle billeder, der er tagget af ens barn, hvis man har lyst. Der er en masse detaljer omkring tilladelser til at tagge og så videre. Hvis du ikke synes, det skal være muligt at tagge dit barn, er det selvfølgelig muligt at slå det fra, men det kommer vi ikke nærmere ind på her.

App Historik

Hvis du har mistanke om, at nogen har været logget ind på din konto i Aula, måske fordi du har brugt Aula på en af de iPads, der ligger i lejligheden og bliver brugt af flere forskellige, så kan du gå ind under Min Profil → App historik. Her kan du se, hvilke devices der er logget på din konto, og hvornår de er blevet brugt. Hvis du er på farten og ser at "familiens iPad" er logget på din Aula, kan du også logge af alle devices herinde.

Kommer snart: kommunikation med andre bestyrelsesmedlemmer

Hvis du sidder i din skoles bestyrelse (og det gør de fleste, der læser dette), skal du vide at Skole og Forældre København arbejder på at gøre Aula til en mulig kommunikationsplatform på tværs af skolebestyrelser. Det er meningen, at der kommer en mulighed for skolebestyrelser for at bruge Aula til at skrive beskeder til bestyrelsesmedlemmer på andre skoler. På den måde kan man erfaringsudveksle, arbejde sammen om fælles hørings svar på lokale høringer, som kan være relevante for flere skoler, eller bare netværke generelt. Vi samarbejder som sagt om at gøre dette tilgængeligt, og vi vil naturligvis melde ud, når vi ved mere.

App historik

Her kan du se en oversigt over hvor og hvornår, du er logget på appen

iPhone [redacted] (iOS 13.2)
 Seneste aktivitet: søndag, 17 nov. 2019 21:04
 Push notifikationer: NEJ

[Log ud af alle enheder](#)

JULEQUIZ 2019

Ho ho ho ... tip en 13'er og vind en lækker notesbog & kuglepen + en praktisk mulepose!

1. Hvem var den første foredragsholder på Skole og Forældre Kbh.s efterårskursus om lørdagen?

- a. Johnny Madsen
- b. Cristian Lima
- c. Knud Romer

2. Kan man søge Skole og Forældre Kbh. om penge til events for skolebestyrelsen?

- a. Ja
- b. Nej

3. Hvad er adressen til Skole og Forældre Kbh.s nye hjemmeside?

- a. <https://www.skole-foraeldre.dk/>
- b. <https://www.foraeldreraadgivning.dk/>
- c. <https://www.skole-foraeldre-kbh.dk/>

4. Aula er kommet - hvornår startede det op?

- a. Marts 2019
- b. August 2019
- c. Oktober 2019

5. Hvad kan man bl.a. finde på Skole og Forældre Kbh.s hjemmeside?

- a. Kageopskrifter
- b. Alt godt om skolebestyrelsesarbejdet
- c. Julesange

6. Hvor mange folkeskoler er der i København?

7. Hvad hedder Skole og Forældre Kbh.s bestyrelsesformand?

- a. Pia Kjærsgaard
- b. Kirsten Birk Lassen
- c. Camilla Niebuhr

8. Hvem er borgmester for Børne- og Ungdomsforvaltningen i Kbh.?

- a. Jesper Christensen
- b. Pia Allerslev
- c. Anna Mee Allerslev

9. Hvad er temaet på landsforeningens (Skole og Forældre) videnseminar i foråret 2020?

10. Hvad talte BUF om på Skole og Forældre Kbh.s efterårskursus 2019?

- a. Aula
- b. Styrket udskoling
- c. Skoledistrikter

11. Hvem af disse personer er medlem af Børne- og Ungdomsudvalget i København?

- a. Morten Østergaard
- b. Anders And
- c. Gorm Anker Gunnarsen

12. Hvor mange procents fravær må børnene i folkeskolen have, før skolen skal indrette det?

13. Hvad hedder den nuværende Børne- og undervisningsminister?

- a. Pernille Rosendahl
- b. Laura Rosenvinge
- c. Pernille Rosenkrantz-Theil

Send dine svar til:

sekretariat@skole-foraeldre-kbh.dk

senest d. 27. januar 2020.

Vi sender præmierne direkte hjem til 5 heldige vindere, så husk at oplyse navn og adresse i mailen.

God jul!

DET SKOLEPOLITISKE LANDSKAB

AF RASMUS EDELBERG, LANDSFORMAND, SKOLE OG FORÆLDRE

Jeg stod for nylig på scenen i Høje Taastrup teater. Moderator havde netop erklæret, at det var absurd, at nogen kunne forestille sig, at de kunne tale på forældrenes vegne – for alle forældre er jo forskellige med individuelle holdninger til deres børns udvikling og skolegang.

Det er demokratiets grundliggende problem - individets ret i forhold til et forpligtende fællesskab.

Så blev det min tur.

Jeg anerkender pointen med plads til forskellighed, men uden en legitim demokratisk organisering og et forpligtende fællesskab bryder den demokratiske dialog sammen, fordi vi overlader scenen til populistiske og skjulte magtstrukturer.

Der er mange myter om forældre i dag. Forældre brokker sig hele tiden, tjekker ud af fællesskabet, er på social deroute og dårlige opdragere af deres møgunger – nå jo, så er der for resten alle curlingforældrene. Den slags myter om vores mangel på respekt for fællesskabet undergraver forældrenes tillid til, at de tages alvorligt som børnenes forældre. Forældre-bashing er ofte udtryk for grove forenklinger, hvor man individualiserer samfundsmæssige problemer og forskyder det politiske ansvar. Det er for mig at se en af de store politiske værdikampe i dag.

Det politiske landskab er præget af den nye Folketingssammensætning og de politiske værdier i den nye socialdemokratiske regering.

Skole og Forældre lavede en kampagne op til folketingsvalget, der tydeligt markerede behovet for en økonomisk og politisk prioritering af folkeskolen. Det samme gjorde de øvrige interessenter på folkeskoleområdet. Resultatet af kampagnerne og valgresultatet kan man se i en historisk, økonomisk høj

ramme til kommunerne i de efterfølgende kommuneforhandlinger og de netop afsluttede forhandlinger om finansloven, hvor forligspartierne blev enige om at tilføre en milliard kroner til folkeskolen frem mod 2023.

Men vi ser desværre stadig, at pengene mange steder ikke slår til i mange kommuner, og hullet i pengeposen er langt større, end den hjælp der kommer.

Som ny formand for Skole og Forældre har jeg benyttet anledningen med formandsskiftet til at tage temperaturen på, hvad vores samarbejdspartnere, medlemmer og forældre tænker og føler om os. Der er både ros og stof til eftertanke.

Skole og Forældre landsmødet har på baggrund af et stort forarbejde netop besluttet en ny vision og strategi for Skole og Forældre med fem mål for foreningens arbejde de kommende fire år. De fem mål er:

- Stærkere børnefællesskaber
- Bedre skole-hjem-samarbejde
- Politisk og økonomisk prioritering af folkeskolen
- Bedre og mere samarbejde mellem skolebestyrelserne og Skole og Forældre
- En stærkere forældrebevægelse

Skole og Forældres dagsorden handler om politisk prioritering af børnevelfærd, den gode skoles vilkår og styrket dialog i skole-hjem-samarbejdet. Det bør være en fælles national

dagsorden. Kvalitet er andet end penge, eksempelvis hvordan forældrene er tilfredse med folkeskolen.

Skole og Forældres seneste forældretilfredshedsundersøgelse viser, at forældrene generelt er tilfredse med deres børns skole. I undersøgelsen fra oktober 2019 er 14 procent af folkeskolens forældre utilfredse eller meget utilfredse med deres børns skolegang. Det er det laveste tal siden skolereformen blev indført og bedre end året før, hvor 18 procent af forældrene var utilfredse eller meget utilfredse.

I det forskningsprogram der følger folkeskolereformen, bliver forældrene også spurgt til deres tilfredshed. Forældrene svarer blandt andet sådan:

- 91 % er enige i at deres barns lærer er en dygtig underviser.
- 86 % af forældrene er lidt eller meget enige i, at lærerne sørger for, at der er ro i klassen
- 87 % af forældrene er enige eller overvejende enige i, at ledelsen på barnets skole er god til at lede skolen
- 77 % af forældrene mener skolens regler for orden og opførsel er passende
- 63 % af forældrene er enige eller overvejende enige i, at der er meget forstyrrende støj i undervisningen.

Forældrene i Skole og Forældres undersøgelser svarer på linje med følgeforskningsprogrammet. Meget går altså godt i praksis, i modsætning til hvad aviserne skriver mest om, men forstyrrende uro i klasserne er et oplagt fokuspunkt for mange folkeskoler, ikke mindst fordi mange forældre har en nagende eftertanke om, hvorvidt det er godt nok som det er i folkeskolen.

Forældre vælger i stigende grad fri- og privatskole til deres børn. Det er nok den allermest afgørende faktor for folkeskolens fremtid på et overordnet niveau – at børnene er i folkeskolen. Derfor er forældrenes ønsker til ”en god skole” helt afgørende for fremtiden. Forældrene har høj tillid til deres børns lærere og pædagoger, men får ofte ikke den lokale nærhed, fagligt ambitiøse skole og tillidsvæk-

kende trivsel med god inklusion – som vi higer efter. Men græsset er ikke altid grønnere andre steder. Tværtimod vender også mange tilbage til folkeskolen med taknemmelighed over folkeskolens demokratiske principper, sociale ansvarlighed og rummelighed. Vi skal huske på det, som folkeskolen gør godt. Forældre bør via skolebestyrelsen derfor fortsat spille en central rolle i at fastlægge værdier og principper for alle de relevante dele af skolens virksomhed – og føre tilsyn med disse. Skolebestyrelsens arbejde virker i praksis. For eksempel, når mobiltelefonerne skal håndteres i skolen. Når skolebestyrelsen siger fra, hvis budgettet ikke kan bære kravene mere. Ved at gå imod mobning eller via tilsynet sætte fokus på, at visiteringsprocessen mellem special- og almenområdet er uklar, og at forældrene ofte føler sig tilsidesat, når det gælder deres barns kategorisering og fremtid. Når skolebestyrelsen sætter teknologi, bevægelse, vikarbrug, nationale tests, AULA-brug mv. på dagsordenen, så det giver mening i den lokale kontekst på den konkrete skole med nærvær, nerve og nutid.

Det er skolebestyrelsens formål og den danske model for fællesskabets folkeskole. Som sådan, bør vi fortsætte vores tætte dialog med skolens parter: elever, lærere, pædagoger og øvrig ledelse samt politikere lokalt og nationalt.

For på den baggrund kan vi meningsfuldt indgå i den politiske dialog som en troværdig løsningsorienteret aktør i deltagerdemokratiet. Både lokalt og nationalt.

Som skolebestyrelse kan vi bidrage til at skabe fælles forståelse og mening. Der er fortsat hårdt arbejde forude. Folkeskolen er nøglen til et bedre fællesskab i vores samfund. Som skolebestyrelsesmedlemmer er vi nogle af civilsamfundets helte, folkeskolernes demokratiske forankring og børnenes forældre. Så bliver det ikke større.

Held og lykke med arbejdet ude i hver enkelt skolebestyrelse. Ring til os, hvis I har brug for sparring eller støtte.

SKOLENS NARRATIV SKAL UNDERSTØTTE FAMILIERNES NARRATIV OM, HVORDAN DE SER SIG SELV OG DERES BØRN

AF MARIE LOUISE RIDDESBORG

HVORDAN BLIVER SKOLEN ATTRAKTIV I EN SENMODERNE, URBAN KONTEKST SOM KØBENHAVN? DET KRÆVER, IFØLGE CRISTIAN LIMA, AT SKOLEN BÅDE HÅNDTERER DE KLASSISKE KRAV OM FAGLIGHED, TRYGHED OG KAMMERATSKABSMULIGHEDER OG SAMTIDIG ORIENTERER SIG SOM EN MEDSPILLER I SKABELSEN AF DE NYE, HYBRIDE FAMILIEFORMER I EN MODERNE STORBY. TANKERNE BAG DETTE FOLDEDE HAN UD PÅ SKOLE OG FORÆLDRE KØBENHAVNS EFTERÅRSKURSUS.

En entusiastisk og meget morgenfrisk Cristian Lima står klar kl. 9.00 lørdag morgen, på Skole Forældre Københavns efterårskursus, for at holde oplæg for de ligeså entusiastiske - dog knapt så morgenfriske - fremmødte skolebestyrelsesmedlemmer. ”Jeg har virkelig glædet mig til at komme her i dag, og forsøge at folde kompleksiteten i det at skabe en attraktiv skole ud, siger han.”

De ”forladte” skoler - fravalg og udsivning Cristian Lima er direktør for HR7 Erhvervspsykologi, der igennem 15 år har arbejdet sammen med en række Københavnske folkeskoler, som har haft svært ved at tiltrække og fastholde familier i lokalområdet. En ikke ukendt problematik, der går på at familierne enten helt fravælger skolerne – ifølge Lima især middelklassen af dansk kulturel oprindelse – eller at der sker en udsivning på mellemtrinnet og i udskolingen, hvor der kommer øget opmærksomhed på faglighed, eller mangel på samme, hvorfor typisk de mest ressourcestærke familier søger væk. Nogle af de markante konsekvenser af fravalg

og udsivning er, at skolerne får dårligere måltal på prøver og afgangseksamener og bliver fattigere, fordi de mister elever. Konsekvenser der ikke mindst får skolerne til at fremstå mindre attraktive og fastholder dem i en ond spiral, hvor deres omdømme forværres yderligere, pointerer Lima.

Ud fra et styrings- og forvaltningsmæssigt perspektiv, har sondringen været, at man må have gjort noget forkert styringsmæssigt. Et styringstiltag har som bekendt været forsøget på at konstruere skoledistrikter, der skal gøre folkeskolen til det naturlige valg, hvilket ifølge Lima kun i mindre udstrækning er lykkedes. Herudover er der lavet en række større spørgeskemaundersøgelser ift., hvad skal der til, for at forældrene vælger folkeskolen til? Eksempelvis Epinions og Undervisningsministeriets undersøgelse Frit Skolevalg fra 2017, hvoraf klassiske kriterier som trivsel, faglighed, skole-hjemsamarbejde og kammeratskabsmuligheder, nævnes som vigtige faktorer for tilvalg af en skole. Ifølge Lima har der siden 2005 og frem været et

fokus på, at skolerne skal kommunikere til deres omverden med særlig vægt på at ramme disse kriterier, der taler ind i tanken om den attraktive skole. Dette har medført en forøgelse, og et større fokus på professionalisering, af skolernes informationsindsats, men har i praksis skabt relativ få resultater, mener Lima. Ift. de kvantitative surveys, der er blevet lavet, som del af den overordnede tiltrækningsindsats til folkeskolerne i København, peger Lima desuden på et service-management paradigme i den offentlige sektor, der taler ind i en markedslogik, hvor familierne spørges som kunder ud fra devisen – hvad skal der til for, at I køber varen (folkeskolen)? Når familierne spørges som kunder, svarer de som kunder, men de agerer ikke nødvendigvis som kunder, pointerer Lima. Ergo får man ikke det adfærdsmæssige perspektiv med. Lima understreger, at han er stor tilhænger af kvantitative data, men *”vi skal langt udover forestillingen om, at det her handler om, hvorvidt man er kunde eller ikke kunde”*, siger han.

Social kapital i lokalområdet

Cristian Lima og HR7 har gennem deres ar-

bejde med udsatte skoler i København erfaret, at tilsyneladende ens rammebetingelser for skoler fører til forskellige resultater af skolernes indsats med at tiltrække og fastholde elever. Ifølge Lima er der altså ikke umiddelbart nogen kausale sammenhænge mellem skolernes udgangspunkt og resultaterne af deres indsatser.

I den forbindelse har HR7 gennemført en række kvalitative undersøgelser (de såkaldte imageanalyser) i skolernes lokalområder, hvor de med inspiration fra antropologisk forskning har kigget på den sociale kapital i området, der her skal forstås som kendetegn ved de sociale mekanismer, der får et lokalsamfund til at hænge sammen.

Hvorvidt en skole anses for attraktiv, hænger ifølge Lima sammen med lokalområdets social kapital, herunder i hvor høj grad skolen er aktiv del af det miljø, den er lokaliseret i - skolens såkaldte eksterne social kapital.

Skolens eksterne social kapital

En vigtig pointe ift. eksterne social kapital er, at skolen skal være en aktiv medspiller i lokal-

området og være opmærksom på, hvordan man indgår i lokalesamarbejder: ”*Man er simpelthen nødt til at kende sin lokale kontekst ekstremt godt*”, siger Lima.

Limas og HR7s imageanalyser viser nemlig, at der er stor forskel på, hvordan skolerne interagerer med de aktører og netværk, der understøtter den sociale kapital i området. Lima påpeger i den forbindelse, at skolerne evne til at skabe forandringer styrkes ved stærke koblinger til lokalområdet, og at familierne spejler dette via fortællinger om, at skolerne understøtter de kvaliteter, der har betydning for det at være børnefamilie og bo i lokalområdet.

Dette Influencer også på, hvilke narrativer der knytter sig til skolen - baseret på hvad det er for nogle historier, der bliver delt i lokalområdet ift., hvad der er godt og skidt. ”*Der er også et ekstremt historisk lag i det*”, siger Lima og pointerer, at de negative historier desværre har meget lang løbetid. Det handler derfor om, at sprede de positive fortællinger fremfor de negative, hvilket også forældre og skolebestyrelsen kan være med til.

Skolelederen – skolens interne sociale kapital

En anden væsentlig faktor er skolens interne sociale kapital, der mere eller mindre kan koges ned til skolens ledelse. Manglende tillid til skolens ledelse har stor betydning ift. fravalg, og ifølge Lima bliver skolelederen en slags symbolsk figur for den samlede tillid til skolen: ”*skolelederen bliver makiteringen for tilliden*”, siger han. Gennemsigtighed, ærlighed og tydelighed fra skolelederen er derfor alfa omega, understreger Lima. Og det handler ikke kun om, hvad der bliver kommunikeret, men i særdeleshed også om, at der er handling bag, det der bliver sagt.

Et andet aspekt der knytter sig til skolens interne social kapital handler om, at skolen skal være retfærdig. Retfærdighed i den forstand, at forældrene oplever, at deres børn tilbydes betingelser, der matcher deres behov. Et eksempel er forældre som føler, at børn bliver

”straffet” for at klare sig godt, hvilket kan føre til at vælge skolen fra. Dette hænger også sammen med, hvorvidt forældrene oplever et ligeværdigt og forpligtende samarbejde mellem dem og skolen. ”*Forældrene skal have oplevelsen af symmetri*”, påpeger Lima.

Cristian Lima har flere gange oplevet familier, der giver udtryk for, at ”vi gerne folkeskolen, men der er noget ved skolen, der ikke understøtter fortællingen om min familie” – familiernes såkaldte premoderne forestillinger om, hvad skolen skal gøre. Dette fordrer, ifølge Lima, også på en form for identitetsarbejde fra skolens side: ”*Skolens narrativ skal understøtte familiernes narrativ om, hvordan de ser sig selv og deres børn*”, siger han.

HR7s seneste imageanalyser peger altså på, at nye grunde til at fravælge Folkeskolen i høj grad handler om, hvorvidt skolens praksisser passer til familiernes billeder af, hvad en folkeskole skal være. De hybride, moderne familier, som Lima kalder dem, passer nemlig ikke nødvendigvis længere med det, som den lokale skole har gjort til sine kerneværdier, og så bliver det svært at opretholde et bæredygtigt skolemiljø.

Den urbane udvikling og paradigmeskiftet i relationen familie-skole

Dette skal ifølge Lima også ses i sammenhæng med den urbane udvikling og gentrificeringen af nogle af de mere udsatte boligområder i København. Gentrificering og boligforeningernes ændrede politikker har, ifølge HR7s imageanalyser, betydet forskydninger i sammensætningen af familier i skoledistrikter i udsatte boligområder – det Lima kalder de nye middelklassefamilier. Et træk ved de nye middelklassefamiliers praksisser, påpeger Lima, er, at de ikke agerer, som om traditionelle institutioner – som skolen – har markante grænser. De ønsker at indgå i skabende dialoger, og forventer at de institutionelle aktører bidrager til styrkelse af den sociale kapital i lokalområdet i samarbejde med områdets mest aktive aktører.

Fakta om Cristian Lima:

Cristian Lima er uddannet Cand. Psych. Han er direktør i HR7 Erhvervspsykologi og ekstern lektor ved Aarhus Universitet. Han har arbejdet med ledelse og organisation siden 1987 – det meste af tiden som chef og konsulent i politiske organisationer. Fra 2003 har han arbejdet som ekstern konsulent og fra 2008 som direktør i HR7 Erhvervspsykologi. Cristian Lima har erfaring fra 15 års arbejde med de skoler i København, der har været mest prægede af fravalg fra dele af deres skoledistrikt.

Her peger Lima også på paradigmeskiftet i relationen mellem skolen og familien, hvor der ikke længere er skarpe grænser ift., hvad der hhv. er forældrenes og skolens ansvar. Ifølge Cristian Lima har forældre i dag større interesse og behov for medkonstruktion, og det er skolen nødt til at forholde sig til. *”Skolen er nødt til at være opmærksom på, hvordan man er en del af familiernes liv”*, understreger Lima. Som et konkret eksempel nævner Lima *”legeaftaler”*, der, som han siger, også har funktionel betydning for forældrene og er blevet en del af håndteringen af det såkaldte grænseløse arbejdsliv. Skolens involvering og facilitering ift. at skabe rammer for velfungerende legeaftaler har væsentlig betydning for familierne og tillægges som en form for egenkab til skolen. Er det for vanskeligt for familierne selv at lave bæredygtige legeaftaler, og tilbyder skolen ingen støtte til facilitering af dette, kan det medvirke til fravalg.

Et andet konkret eksempel Lima drager frem fra imageanalyserne, som en medvirkende faktor til bl.a. udsivning på mellemtrin og i udskoling, er betydningen af, om skolen i tilstrækkeligt omfang er med til at binde skolelivet sammen med livet som ung i lokalområdet. Som Lima fremlægger det, er det moderne, urbane ungdomsliv komplekst og ikke uden risici, og det har stor betydning for forældrene, at deres børn udvikler de ”ung-

domskompetencer”, der skal til for at kunne bruge byen optimalt. Hvis forældrene ikke oplever, at skolen tydeligt understøtter barnets vej til teenagelivet, ser de efter en skole, der gør det bedre – eller som skaber en større lokal ”sikkerhed” om den kommende teenager, siger Lima. Dette hænger, ifølge Lima, ofte sammen med *”familiernes konstruerede identitet som urbane, moderne individer.”* At bo og navigere i en moderne storby som København har betydning for dannelsen af bestemte identiteter og identitetsopfattelser. Skolerne skal derfor have forståelse for den urbane kontekst, og det (lokal)miljø de er med til at skabe.

En vigtig pointe for Lima er i denne sammenhæng, at skolen altså også indgår i identitetskonstruktioner uden for skolens domæne. *”At indgå i at konstruere liv og identiteter med blik for familierne er ikke valgfrit, men en af skolens mange kerneopgaver”*, påpeger han.

Hvordan kan skolebestyrelsen agere som interessant i folkeskolen

Skolebestyrelsen, og forældre generelt, *”er de væsentligste dialogpartnere for en socialt bæredygtig skole”*, pointerer Lima. Skolebestyrelsen kan derfor være med til at sikre, at der ikke udvikler sig en kultur på skolen, hvor skolens opgave og kerneværdier bliver for snævert defineret. Det er i denne sammenhæng vigtigt, at det ikke kun er skolens egen identitetsopfattelse og forforståelse, der bliver styrestangen for indsatsen med at tiltrække og fastholde lokalområdets familier. Lima opfordrer også til at skolebestyrelsen er med til at skabe og understøtte mangfoldige aktør-netværk i lokalområdet. *”Understøt lokale organiseringer og grupperinger og tal med dem om skolelivet, familielivet og livet i bydelen”*, siger han.

DEN KOMMUNIKEREDE SKOLE, DEN OPLEVEDE SKOLE – INGENTINGEN, DER KUN FÅR BETYDNING I KRAFT AF DEN RAMME, DU KIGGER IGENNEM

AF MARIE LOUISE RIDDESBORG

PRODUKTER ER FORBRUGERNES OMVEJ TIL DEM SELV, OG DET SAMME KAN IFØLGE FORFATTER, DEBATTØR, RADIOVÆRT OG TIDLIGERE REKLAMEMAND, KNUD ROMER, PRINCIPIELT OVERFØRES PÅ FOLKESKOLEN. PRODUKTET – SKOLEN – HAR INGEN BETYDNING I SIG SELV. DET DER BETYDER NOGET ER, HVORDAN FORBRUGERNE – FORÆLDRE OG BØRN – OPLEVER PRODUKTET. OG IKKE MINDST HVORDAN PRODUKTET KOMMUNIKERES. RAMMEN BESTEMMER, HVORDAN INDHOLDET OPLEVES, OG DERFOR SKAL SKOLERNE SÆTTE OG FASTHOLDE RAMMEN: HVEM ER VI, HVAD VIL VI, HVAD SIGER VI, OG HVORDAN GØR VI DET

Lørdag eftermiddag stod Skole og Forældre Københavns efterårskursus på knap to timers tour de force a la Knud Romer. Pointer fløj i øst og vest, indhyllet i malende metaforik, men alligevel lykkedes det på mystisk vis manden at give nogenlunde mening. Hvorvidt det kan lykkes denne skribent at videreførelle meningen meningsfuldt, er sandsynligvis mindre sandsynligt - så på forhånd undskyld! Læs dog gerne videre og tænk nærværende artikel som en hypertext, der principielt kan gå i alle retninger, fordi Knud har ordet. Af samme grund, kære læsere, opfordres I til at holde godt fast i rammen – det handler jo ”bare” om kommunikation.

Den kommunikerede og oplevede skole

”Når man taler om folkeskolen og kommunikation, så er det jo desværre sådan, at det ikke

er folkeskolen der kommunikerer sig selv - det er folkeskolen der bliver kommunikeret. Og den bliver kommunikeret af alle mulige politiske interesser. Altså skolen er jo et ideologisk slagfelt. Alle har en mening omkring skolen og alle vil have ret ift. deres værdier, deres verdenssyn, deres ideologi. Hver gang der kommer en ny regering, jamen så er det jo folkeskolen, som er den helt store kampplads, hvor de kan sætte deres ideer og ideologier igennem”, proklamerer Knud Romer og fortsætter:

”Altså folkeskolen er jo sat til, af samfundet og af folketingset, at klare alle samfundsproblemer - altså alt. De skal ikke bare undervise vores børn, de skal også opdrage dem. De skal gøre dem til gode samfundsborgere, de skal opdrage til demokrati. Der skal være inklusion, der skal være integration. Altså hvert

eneste problem man overhovedet kan sætte fingeren på i det danske samfund skal løses af folkeskolen”, mener Romer.

En ting er politikernes dagorden, en anden er mediernes og i denne sammenhæng skolens nyhedsværdi.

”Nyheder er jo aldrig gode nyheder. Nyheder det er altid der, hvor der er en som bliver ført op på et tag, overhældt med petroleum og bliver brændt. Det er jo ikke ’her sker der ingenting – her har vi det skide godt, lad os få noget mere af det’”, siger Romer og høster en medgivende latter fra salen.

Problemet er, at det stort set altid er den negative vinkling, der vinder. ”Det tegner jo et billede af folkeskolen, som den direkte vej i helvede”, siger Romer og indskyder, at han er dialektiker, ergo overdriver han.

Spørgsmålet er, hvad man så kan gøre som forældre? ”Altså jeg ville jo elske hvis alle I, i skolebestyrelserne, bare slog jer sammen med lærerne og så lavede civilulydighed. At magten kommer tilbage til skolen, til jer, til

dem der går der”, siger Knud Romer, og bevæger sig fra ideologi ned på et mere jordnært plan.

”Jeg kan jo kun tale ud fra mig selv, så det jeg måske skulle have startet med at sige er, at skoler er lige så gode og dårlige som forældrenes oplevelse, som er ligeså god eller dårlig som barnets oplevelse, som er lige som god og dårlig som den klasse de kommer i, hvordan de har det med kammerater og hvilke lærere de får”, siger Romer, og pointerer at vi jo altid vil vores børn det bedste, men at dette også er en del af problemet, fordi det bedste selvsagt ikke det samme for alle børn. Det afhænger af, øjnene der ser. ”Den værste skole kan også være den bedste”, påpeger Romer selv som har haft sine børn på bl.a. den Tyske Skole, Zahles Gymnasieskole og Christianshavns Skole. ”Jeg tror ikke på, at I kan ændre min opfattelse af den Tyske Skole, Zahles eller Christianshavn, fordi det er selvoplevet. Christianshavns Skole står fx stadig for mig som den bløde flipper skole”, fortæller han og understøtter: ”Men der er jo omgivelserne - altså hvordan faen får man omgivelserne

til at ændre synet på den danske folkeskole i al almindelighed? Og på de enkelte skoler i særdeleshed. Det er eddermame svært, erkender Romer og pauserer.

God hund

Her tager vi så en kort ekskurs til Coca Cola, Nazi Tyskland og 20'ernes Amerika med Knuds lynkursus i topstyret branding. ”Branding er jo noget frygteligt noget, det er jo noget frygteligt stads. Det er det omvendte af det, I står for. Fordi branding det er ensretning og topstyring. Man må kun sige en ting, og det skal man blive ved med at gentage. Tag et topbrand som Coca Cola, hvis man skriver Coca Cola's fx, så er du fyret. Der må aldrig komme en apostrof, og du må aldrig bruge ordet sød i forbindelse med Coca Cola. Det er så styret kommunikation, at man kan forestille sig sådan nogle topstyrede, brandede organisationer som Nazi Tyskland – det er 'siege heil' og en vej. Selv i gamle dage – jeg tror det var i 20'ernes Amerika i Wall Street – var der en stor reklamemand, som lavede en annonce for sin virksomhed, hvor man så en hund der stod. Billede efter billede stod den der hund, og der stod 'sit sit sit sit sit sit sit...', og så til sidst sad den: 'good dog.' Og meddelelsen var: 'sometimes messages has to be repeated to be understood'. Og sådan er det. Spørgsmålet er så, om man vil have sådan en skole”, siger Knud og kigger rundt på forældrene i salen.

Den grad er topstyring er næppe ønskværdig i skoleregi, men det er ikke nødvendigvis en by i Rusland at tale folkeskolen ind i en branding-kontekst, hvis man ansøger skolen som enhver anden virksomhed med en ledelse, ansatte og kunder på markedet. Som Romer pointerer er det som, først og sidst, holder en organisation sammen og skaber dens position og profil på markedet: kommunikation. ”Hvis den ikke er til stede i en entydig og klar, målrettet indsats, vil tingene gå i opløsning helt af sig selv, og så vil skolen stå uden kvalificerede lærere og kundegrundlag – forældre

og elever”, siger han. Men skolen er ikke kun virksomheden, den er også produktet – skolen skal ”sælge sig selv”. Og hvordan gør man så det ud fra en branding-logik?

Det klistrede stads - hvad kan det bruges til? ”Branding bygger på, at der ikke er nogle ting, der har betydning i sig selv. Det tror vi.

Vi kigger hele tiden ud gennem vinduet, og så tillægger vi tingene betydning. Vi kan ikke se rammen, vi kigger igennem, men vi kigger igennem den,” siger Romer. Og hold nu fast, for her kommer lang fortælling, der begynder med en mand i Jylland.

”Altså du har en mandovre i Jylland, det er jo der, vi laver noget, som man kan forstå. Han laver en produktudvikling til 15 millioner kr., og så går lortet galt. Det er noget klistret ulækkert, stinkende stads, han har lavet. Han prøver at størkne det – kan det bruges til asfalt, kan det bruges til olie, hvad kan det bruges til? Hans problem er, at han hænger fast i produktet. Så kan han komme hen til sådan en som mig, som siger jamen produktet er jo fuldstændig lige meget, for det er jo slet ikke det, det handler om. Hvis vi nu fx siger ok er der nok danskere derude, som er glade for juleaften og fars dag, og dansk national kultur og dansk historie og Danmark for danskere etc. – er der nok af dem? Dem er der mange af. Godt, jamen så kan det betale sig at markedsføre til dem. Så tager du og laver en krum flaske, tager en støvet etiket og så skriver du med gammeldags skrift 'Gammel dansk', og så hælder du det der lort i. Det smager jo af helvedes til, det kræver virkelig meget tilvænning. Altså det er jo nærmest sådan en manddomsprøve, fordi mandighed er jo proportionelt med at kunne udholde smerte. Men det der er nede i flasken, det er jo dine drømme, dine værdier, din virkelighedsoplevelse. Du har selv puttet det ned i flasken, som du køber. Faktisk så producerer du alle dine følelser, længsler, dit mørke indhold af drifter etc. over i flasken, og så er du frustreret. Og for at få det tilbage er du nødt til at købe produktet, og så drikker du den og så 'aaah' - så

har du kanaliseret alt det lort tilbage, hvor det kom fra.”

Stadig med? Her kommer så Knuds pointe: ”Produkterne det er bare forbrugernes omvej til sig selv. Men det der er nede i flasken, det er jo deres selvpoplevelse, deres virkelighedsoplevelse, deres værdier, verdenssyn, deres følelser. Og sådan er det med alt – også skolen. Folkeskolen som sådan, det er er jo ingenting”, siger Romer og følger op med endnu et billedskabende eksempel: ”Altså for ligesom at skære det lidt ud i pap, hvis jeg nu tog tøjet af – det ville man jo så tro havde betydning i sig selv, men det har det ikke. Det har kun betydning, fordi vi nu står her i et konferencecenter – så er det det, der betyder noget. Hvis jeg nu gjorde det på stranden, ville det betyde noget andet. Hvis man gjorde det samme på Rådhuspladsen, så ville man jo blive arresteret før eller siden – og komme på sindssyge anstalt hvis man blev ved, for at blive resocialiseret til at vide at strand det er en betydningsssammenhæng, det er en norm. Det er er den etiket, som tillægger ting betydning inden for den ramme. Du kan så også tage det over i en anden ramme, som er offentligt rum – der betyder det noget andet, men det er den samme handling. Du kan gøre det på det kgl. teater – altså Ghita Nørby kan strippe, og det er jo så finkultur”, siger Romer, mens latteren spreder sig i salen.

Få styr på rammen

”Og sådan er det også med folkeskolen, ikke. Altså i princippet kan du skippe enhver forestilling om, hvad der reelt foregår, fordi hvad foregår der? Ja tydeligvis foregår der ikke det samme for alle. Der foregår mange ting. Og derfor så kan man ligesom bare sige, jamen glem indholdet, glem realitetshenvisningerne, og så bestem dem selv. Bestem selv hvad vil vi betyde, hvem er vi, hvad vil vi, hvor vil vi hen, hvad er rigtigt, hvad er forkert, hvad er smukt – hvordan er det? Så alting får udtrykskarakter, fordi det betyder noget – den vej kære venner. Og der er jo frit valg, hvilket

også er derfor, at der tit ikke er nogen som helst sammenhæng mellem en skoles profilering og den oplevede virkelighed af skolen”, pointerer Romer og fortsætter: ”Altså der er selvfølgelig grænser for, hvad man kan brande sig til, men i princippet så vil folk altid opleve noget der bliver solgt som kvalitet, som kvalitet – også fordi det er dyrere.”

Det kan man fx også se ift. det generelle billede privatskoler vs folkeskolen, påpeger Romer, og udfolder billedeeksempel nummer tre. ”Altså du kan lave mayonnaise, og så kan du sælge en spand med 5 liter mayonnaise til en del af befolkningen, som er dem der siger ’jamen 1 kr. sparet er 2 kr. tjent’. Det er sådan snusfornuftige småborgere, ikke. Så kan du tage det samme lort og putte det ned i et lille bitte glas, og så står der ’mayonnaise’ på fransk ikke, og så kan du stille det på en hylde nede i Mad og Vin og sætte prisen 10-20 gange op. Så er det eksklusivt, individualistisk og fornemt og markerer mig som en gourmet i det borgelige smagsløgs teater og ’hmm mm’, gestikulerer Romer og rammer igen lattermusklen hos folk i salen, mens han når frem til pointen:

”Det er nøjagtigt den samme mayonnaise, men det er indpakningen, der har betydning. Det er at kunne styre rammen. Komikken er, at man altid taber, når man skændes om skolen, fordi det man skændes om er rammen – altså man er aldrig enig om præmissen. Det det gælder om, det er at bestemme banen, kridte den op, holde fast i den og insistere på, at det er sådan her klaveret spiller. Det er det her vi vil, det er sådan her det er, det er det her vi diskuterer. Der er ikke noget, der har betydning i sig selv, det er rammen der bestemmer, hvorfra vi taler, hvilken fortælling vi fortæller. Og så som sagt, er det virkelig om at holde fast på rammen”, understreger han.

Skolens værdi

Her spiller skolens ledelse og især skolelederen, ifølge Romer, en afgørende rolle. ”Min

erfaring er, at jo stærkere en skole – altså at en skole står og falder med, at du har en stærk skoleleder, som er der for skolen, som brænder for den, som angiver en retning, som angiver: hvad er stemningen, hvad er sproget, hvad kræver vi her, for at du er en del af vores fællesskab. Som så skal forplante sig til lærerne, som så skal forplante sig til forældrene.” En skoleleder som altså formår tydeligt at definere skolens identitet.

”Det skoler skal lede efter, hvis de vil brande sig, det er værdi. Og det er ikke nødvendigvis en grundværdi, det er bare en værdi. Hvem vil vi være? Vil vi noget? Man kan være, hvad man vil - identitet er et spørgsmål om bare at vælge og så køre den igennem”, pointerer Romer og fortæller om dengang han brandede mærket Brabantia udelukkende på ordet ”solid.” En af virksomhedens produkter var en skraldespand med 20 års garanti. ”Og hvad er sådan en skraldespand - den er solid. Så den napper jeg. Så satte vi prisen 20 procent i vejret og lancerede skraldespanden fra ”The Solid Company.” Man kunne sagtens tage en skole og sige, hvad er vi, vi er solide. Du kan

jo sætte en mærkat på alle skoler – den Tyske er streng, Christianshavns er flippet. Altså så prøve at se om man kan finde et enkelt ord. Helst et positivt selvfølgelig”, siger han og fortsætter:

”Det er jo også en skøn ting, som faktisk er en selvbekræftende proces, hvis man på en skole sætter sig til at snakke sammen. Altså både ledelse, lærere og forældre. For altså bare det at snakke sammen – hvem er vi, hvem vil vi gerne være. Det vil jo allerede være et skridt på vejen, siger Romer.

”Krogen” til den gode historie

Og hvis man som skole gerne vil have positiv omtale, så er man nødt til at tænke ud af boksen, mener Romer. En kommunikativ strategi kan være at finde en ”krog” ind til den gode historie - et trick Romer selv benyttede, da han lavede Skudt i Saksøbing.

”Udkanten er jo det samme som folkeskolen, siger Romer med et høst gnæg og begynder at male endnu et farverigt billede. ”Jeg bor i paradiset med havørreder, rådyr og ræve - det er et paradiset på jorden. Jeg kan ikke se nogen

rådne bananer, men det er de briller, der bliver kigget igennem ikke, det er Lolland Falster. Så det der så er skægt, det er, at hvis man så siger 'skudt i Saksøbing' – ja, det kan jo betyde to ting. Det kan betyde, at du er blevet skudt i Saksøbing, men det kan også betyde at du er forelsket i Saksøbing. Og det kan man jo udnytte. Den måde man kommunikerer mest effektivt på, det er jo skandale af berømmelsesniveau. Det er derfor, det også altid er negative nyheder ikke. Det skal være spektakulært. Og så ville jeg jo benytte mig af det til at lave skudt i Saksøbing – eller skudt i Christianshavns Skole. Kan I forestille jer den, skudt i Christianhavns Skole – hvaad? Jeg vidste det bare, fucking Christianitter ikke, og luk lortet ikke. Nej nej, forelsket i Christianshavns Skole. Du skal have en krog ind til at holde dem fast, og så giver du dem noget andet. Og det tror jeg, der er rig lejlighed til at lege med i folkeskolen, for hold nu kæft, hvor folk er klar ikke, siger han og tilføjer.

”Men det er jo igen effekt ikke, det spektakulære er begivenheden – det der har begivenhedskaraktter. De positive nyheder, jeg har set i aviser og nyheder osv., det har altid været, at der har været en begivenhed på skolen, hvor man også har arbejdet sammen med lokalområdet og gjort et eller andet. Samlet skrald fx. Men det er jo, hvad der skal til.”

Fællesskabsetablering i lokalområdet

Begivenheder kan altså også være ”krogen” til positiv omtale, og ligeså vigtigt er i denne sammenhæng, begivenheders fællesskabsetablerende potentiale ift. lokalområdet.

”Det er jo fællesskabsetablering, det er jo også derfor man går i parken og ser foldbold, men om du nu råber hurra for skolen eller for Brøndby, det er jo stort set den samme effekt, fordi alt hvad der skaber fællesskab er skønt, siger Romer og opfordrer skolerne og skolebestyrelserne til at tænke enhver interaktion med lokalområdet som en mulighed for at skabe positiv opmærksomhed omkring skolen.

”Det man skal tænke på er, at menneskeheden skal reddes en ad gangen. Dvs. at enhver kontakt man har med andre mennesker er en potentiel profilering af skolen, på en hvilken som helst måde kan man sige. Altså det her med at aktivere skolen, om det er begivenheder, hvad det nu end er, der er fællesskabsstiftende og som også aktiverer skolen i lokalområdet. Og så sørge for at vide, at hvert et led i alt det her er noget, som i sidste ende vil hindre eller skabe denne her skoles profil.”

Dette gælder ikke mindst, når man inviterer potentielle forældre/kunder til at besøge skolen, påpeger Romer. ”Tænk på det som ceremonier, at det er et ritual. Hvis det er sådan noget hvad – altså sød blandet juice i plastikbægre, og man sidder i et lokale, der lugter af prut, og tænker hold nu kæft er det gejsten det her. De skoler som har traditioner og ritualer er jo nogle af de stærkest brandede skoler. Hvor de gør ekstrem meget ud af det ikke. Og det er jo markedsføring.”

En spade er en spade – men hvad betyder spaden for dig?

Så er vi tilbage ved udgangspunktet: kommunikationen – den ramme der sættes, såvel som den der ses igennem. Og her kan man med rette huske på, at sproghandlinger kan ændre fortællingen til det bedre. ”Indhold er indhold, det kan ikke diskuteres, det er bare, hvad der er – det er sanset indhold. En skovl er en skovl, en spade er en spade – det er der ingen der vil diskutere. Der er bare det ved det, hvad skovlen betyder, hvad spaden betyder er fuldstændig 100 % afhængig af, hvilken fortælling du indlejrer den i, og hvilken ramme du putter den i – den kan betyde hvad som helst. Altså du kan måske ikke ændre på, at jeres skole er nedslidt, men du kan så sige, at den er pisse hyggelig. Alle de der hightech skoler hvor man skær sig på muren - altså av for helvede, de er jo ikke skabt til mennesker. Nej det her – det er århundredes børn, der har lavet vores patina.”

SKOLE-HJEMSAMTALE FIRE GANGE OM ÅRET STYRKER FORÆLDRESAMARBEJDET

ANN LÜBBERS, BØRNE- OG UNGDOMSFORVALTNINGEN

DET SKAL VÆRE FEDT AT GÅ I SKOLE – OGSÅ I DE ÆLDSTE KLASSER. KØBENHAVNS KOMMUNE VIL STYRKE UDSKOLINGEN VED BL.A. AT ØGE FORÆLDRENE ENGAGEMENT. EN AF METODERNE HEDDER 50-DAGES-SAMTALEN. DEN BRUGER MAN PÅ ELLEBJERG SKOLE. OG MED STOR SUCCES

De københavnske folkeskoler skal gøres mere attraktive for de ældste elever. Sådan lyder en af målsætningerne for Københavns Kommunes store satsning – ”Styrket Udskoling.” En satsning hvor kommunen har sat 220 mio. kr. af over en fireårig periode til at styrke tilbud og muligheder for folkeskolens ældste klasser. En af de centrale ben i denne satsning er en styrkelse af forældresamarbejdet i udskolingen. Tal fra Københavns Kommune viser, at ca. 10 procent af eleverne i de københavnske 7. – 9. klasser skifter skole. Nogle elever flytter til andre folkeskoler, andre flytter til privatskoler eller vælger at komme på efter-

skole.

Den udvikling vil Københavns Kommune imødegå ved blandt andet at øge forældrenes engagement i udskolingen. Her har den såkaldte 50-dages-samtale vist sig særlig brugbar. Det viser erfaringer fra Ellebjerg Skole, der har brugt denne særlige form for skole-hjemsamtale i tre år.

Vejen til forældrene går gennem børnene

I 2016 droppede Ellebjerg Skole de traditionelle skole-hjemsamtaler. Skolen, der ligger i Sydhavnen, afholder i stedet fire samtaler om året med cirka 50 dages mellemrum. De

FAKTABOKS: Hvad er 50-dages-samtaler?

50-dages-samtalen finder sted fire gange om året. Cirka hver 50. dag. Samtalen er en alternativ måde at afvikle skole-hjemsamtaler på. Frem for den klassiske model, hvor forældre, lærere og elev mødes en gang om året, til ca. ti minutters status, så afholdes 50-dages-samtalen for alle elever på samme dag. Typisk i tidsrummet kl. 12-18.

Der er intet fast format for, hvordan 50-dages-samtalen skal foregå. Man har mulighed for at variere mødeformerne og tilrettelægge dialogen, så den passer til den aktuelle forældregruppe og deres mulighed for at deltage.

Samtalerne kan gøres uformelle, men stadig have et fagligt indhold. Elever i 1. klasse kan udstille deres 100 ting (pastaskruer, perler, etc.) for at vise, at de har lært at tælle. Elever fra 8. klasse kan i en gruppe på tre eller fire fremlægge en biologirapport under en samtale med læreren, hvor deres forældre lytter med.

Samtaleformatet planlægges sammen med eleverne for at styrke deres motivation og skoleglæde. Elever i udskolingen kan have en dalende motivation. Ved at give dem ejerskab over samtalerne øges motivationen, hvilket har en afsmittende effekt på forældrenes engagement.

FAKTABOKS: Hvad kan 50-dages samtalerne?

De københavnske skoler modtager information om 50-dages-samtalerne, blandt andet kataloger hvor der er en guide til, hvordan man kommer i gang med samtalerne. Kataloget kan hentes på www.bedststammen.kk.dk

I kan som forældre vække skolens opmærksomhed for at arbejde med 50-dages-samtalerne ved at rejse spørgsmålet i skolebestyrelsen, og afsøge om der er mulighed for, på jeres skole, at prioritere sådan en indsats. Måske som et etårigt projekt for udskolingen som start.

- **50-dages-samtaler** giver forældre større indsigt i, hvad deres barn laver i skolen og giver dermed kvalificerede input til samtaler om barnets dagligdag i skolen. Det bliver lettere at sætte mål og forfølge dem, både for lærere, elever og forældre, når man mødes fire gange om året.
- **50-dages-samtalerne** er særligt egnede til forældre med flere børn på skolen. De kan møde ind til alle samtaler på den samme dag. Samtaleformen kan også hjælpe med inddragelse af forældre, der har en tendens til at distancere sig fra skolen, da det er en samtaleform, der ikke er en samtale om et bord, men viser skolen som et slags forsamlingshus.
- **50-dages-samtalen** øger elevernes motivation og skoleglæde. De spiller selv en aktiv rolle i planlægningen af samtalerne. De får mulighed for at vise deres forældre, hvad de kan. En glæde som ansporer forældre til at engagere sig mere i skolen – især har det vist sig at have en effekt på forældre til børn i udskolingen.
- **50-dages-samtalen** kan ikke erstatte de svære samtaler. 50-dages-samtalen er ikke en erstatning for de samtaler, hvor forældre, lærere og elev i fællesskab skal drøfte og finde løsninger på udfordringer, som eleven møder. Det betyder, at der stadig er behov for samtaler mellem skole og hjem, der rækker ud over de fire planlagte samtaler.
- **50-dages-samtalen** kan ikke erstatte sociale arrangementer. 50-dages-samtalen erstatter ikke sociale arrangementer som Luciaoptog, skolefester, morgensang, julearrangementer m.m.

så kaldte 50-dages-samtaler. Det betyder, at forældrene har fordoblet deres besøg på skolen. Nogle vil måske tænke – fire gange om året, gider forældrene det?

Svaret fra Ellebjerg Skole er et rungende ja. Skole-hjemsamtalerne på Ellebjerg Skole har et fremmøde på 90 procent. Det høje fremmøde skyldes ifølge skoleleder Anne Graah, at 50-dages-samtalen er en markant anderledes mødeform end de traditionelle skole-hjemsamtaler. I 50-dages-samtalen spiller eleverne nemlig en aktiv rolle i planlægningen, og det skaber et engagement, der smitter af på forældrene

”I stedet for at man sidder på hver sin side af et bord, så er det eleverne, der nu styrer

samtalen. Ofte fremlægger de et projekt, som de har arbejdet på. Det kan være fire børn i udskolingen, der fremlægger en novelle, de har skrevet – og så gennemgår de berettermodellen, hvor læreren spørger ind og deres forældre lytter på”, fortæller Anne Graah. Samtalen om bordet er skiftet ud med oplæsninger af egne noveller, udregninger af divider-stykker på tavlen eller udstillinger.

Skolen summer af liv

De dage hvor der afholdes 50-dages-samtale, slutter undervisningen kl. 12 for hele skolen. Gangene summer af liv. Elever og lærere gør i fællesskab skolen klar til at modtage forældrene.

FAKTABOKS: Fakta om styrket udskoling

Der er sat 220 mio. kr. af til at styrke udskolingen i København over de næste fire år. Der er sat fire mål for udskolingsindsatsen:

- Den københavnske folkeskole skal gøres mere attraktiv for de ældste elever
- Resultaterne ved folkeskolens afgangsprøver skal blive bedre, især for de fagligt svageste elever
- Overgangen til ungdomsuddannelserne skal styrkes
- Der skal etableres samarbejder med virksomheder, foreninger og Musikskolen mv.

To tredjedele af bevillingen følger eleverne og er udmeldt i skolernes budget. Denne del kan bruges på indsatser, som skolerne selv vurderer vil have den bedste effekt hos dem. Den sidste tredjedel er udlagt som en pulje, skolerne har kunnet søge til at afprøve og udvikle nye måder at arbejde med folkeskolens ældste elever.

Skolerne har især søgt midler til indsatser som:

- Talentforløb for de dygtigste
- Intensive læringsforløb for de fagligt udfordrede
- Brobygning til ungdomsuddannelser og erhvervsforløb
- Feedback og læringsamtaler
- Styrket forældresamarbejde

”Børnene glæder sig helt vildt til, at deres forældre kommer, og de kan vise, hvad de har lavet. En 7. klasses-elev fortalte, hvordan hun før i tiden havde tænkt – skole-hjem samtale åh nej nu igen. I dag synes hun, at det er en fantastisk dag. Det giver eleverne ekstra energi, at de skal præsentere noget for deres forældre”, siger Anne Graah, der også fortæller, at det har højnet det faglige niveau, fordi eleverne gør sig ekstra umage, når de ved, at forældrene skal se og høre, hvad de har lavet.

Samtalerne varer frem til kl. 18. Forældrene har på forhånd booket en tid, men de er velkomne til at komme før.

Forældre stempler ind i udskolingen

Erfaringen fra Ellebjerg Skole har vist, at 50-dages-samtalerne virker rigtig godt for forældresamarbejdet i udskolingen. Det er ofte her, at skolerne har mindst kontakt med forældrene. Men med de fire samtaler om året har forældrekontakten både haft en positiv effekt på forældresamarbejdet og elevernes tilknytning til skolen. Flere elever bliver og gør udskolingen færdig på Ellebjerg Skole. ”Vi oplever, at jo mere forældre kommer på en skole, jo nemmere er det at få dem til at

tage del i elevens skolegang. Med fire skole-hjem samtaler om året får vi et større fremmøde og en tættere og bedre forældrekontakt, og det er tydeligt, at forældrene føler sig langt bedre klædt på til at kunne tale med deres barn om, hvad der sker i skolen.”

Elevernes øgede engagement og skoleglæde øger forældrenes fremmøde og styrker forældresamarbejdet, hvilket betyder, at den generelle kommunikation er lettere.

Det positive rum

For Ellebjerg Skole er det en vigtig ambition, at samtalens karakter er med til at gøre skolen til et positivt rum, hvor både forældre, elever og lærere har lyst til at være i samtale med hinanden. Skolen har derfor skiftet sit fokus fra, hvad eleven lærer og kan forbedre, til i højere grad at kredse om de ting der går godt, og som barnet er stolt af at have lavet.

”Det har været vigtigt for os, at vi ikke har haft fokus på elevens resultater, det har vi somme tider, men primært fokusere på det, der begejstrer eleven og er med til at skabe succesoplevelser. Vi har nemlig ikke bare en ambition om, at eleverne skal klare sig godt fagligt – vi vil også være med til at skabe robuste og livsglade børn”, slutter Anne Graah.

BESTYRELSEN FOR SKOLE OG FORÆLDRE KØBENHAVN 2019 – 2020

ØNSKER DU AT SENDE EN E-MAIL TIL HELE BESTYRELSEN, KAN DU BRUGE FØLGENDE MAILADRESSE:
BESTYRELSE@SKOLE-FORAEldre-KBH.DK

Kirsten Birk Lassen**Formand**

Skolebestyrelsesformand

Tlf.: 5176 5656

kirsten@skole-foraeldre-kbh.dk

Utterslev Skole

Sebastian Horst**Næstformand**

Skolebestyrelsesformand

sebastian@skole-foraeldre-kbh.dk

Lergravsparken Skole

Noah Torp-Smith**Kasserer**

Skolebestyrelsesmedlem

Tlf.: 3146 8927

noah@skole-foraeldre-kbh.dk

Husum Skole

Anders Høgsbro Madsen

Skolebestyrelsesmedlem, FU

Tlf.: 2016 7953

ahm@novolog.dk

Sortedamskolen

Linda Hilskov

Skolebestyrelsesformand

Tlf.: 6177 2329

linda@skole-foraeldre-kbh.dk

Lundehusskolen

Nils-Henrik Jørgensen

Skolebestyrelsesnæstformand, FU

Tlf.: 2467 8530

nils@skole-foraeldre-kbh.dk

Vibenshus Skole

Frederik Nissen

Skolebestyrelsesformand

frederik@skole-foraeldre-kbh.dk

Randersgade Skole

Kira Gandrup

Skolebestyrelsesformand

kira@skole-foraeldre-kbh.dk

Hanssted Skole

Lotte Walther Skyt

Skolebestyrelsesmedlem

lotte@skole-foraeldre-kbh.dk

Tagsbo Skole

Snorre Chr. Andersen

Skolebestyrelsesmedlem

snorre@skole-foraeldre-kbh.dk

Langelinieskolen

Maria Negrijn Tranberg

Skolebestyrelsesmedlem,

suppleant

maria@skole-foraeldre-kbh.dk

Langelinieskolen

Marianne Kjær

Ekstern bestyrelsesmedlem,

udpeget af Brug Folkeskolen

marianne@skole-foraeldre-kbh.dk

**SKOLE
OG
FORÆLDRE**
København

FIND OS PÅ FACEBOOK

Hold dig orienteret på vores Facebook-side, hvor vi løbende poster information omkring vores kurser og diverse arrangementer, samt andet skolebestyrelsesrelevant materiale, debatoplæg m.m.

Vi vil så gerne dele det med DIG!

Find os her: <https://www.facebook.com/sofkbh/>

RÅDGIVNING FOR SKOLEBESTYRELSES- MEDLEMMER OG FORÆLDRE

SKOLE OG FORÆLDRES LANDSFORENING GIVER RÅDGIVNING TIL BÅDE SKOLEBESTYRELSESMEDLEMMER OG FORÆLDRE

SKOLEBESTYRELSESRÅDGIVNINGEN

Skole og Forældre leverer rådgivning pr. mail eller telefon til medlemmer af foreningen. Rådgivningen kan vedrøre alle spørgsmål om arbejde i en skolebestyrelse og børns skolegang

Send en mail eller ring i åbningstiden

Åbningstider

Telefontid: Mandag - fredag kl. 9 - 14
Sekretariatet er lukket i weekender, på helligdage og i skoleferier

Kontakt

tlf.: 33 26 17 21
Email: post@skole-foraeldre.dk

FORÆLDRE RÅDGIVNINGEN

Forældrerådgivningens mission er at fremme skolebørns trivsel og læring gennem rådgivning af alle forældre og andre, der oplever problemer i forbindelse med et barns skolegang.

Send en mail eller ring i åbningstiden.

Åbningstider

Telefonen er åben alle skoledage mellem kl. 10 - 14 og torsdag mellem kl. 16 - 19. Rådgivningen er lukket i weekender, på helligdage og i skoleferier

Kontakt

Tlf. 70 25 24 68
www.foraeldreradgivning.dk
Email: cb@skole-foraeldre.dk